

แนวโน้มของการวิจัยทางการแพทย์มาลาเลีย 2539

นางกรรณิกา เจิมเทียนชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-604-1

013664

I15046795

TRENDS IN NURSING RESEARCH IN 1996

Mrs. Kunnika Jermtienchai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์   แนวโน้มของการวิจัยทางการพยาบาลในปี 2539

โดย   นางกรรณิกา   เจิม เทียนชัย

ภาควิชา   พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม   โอทกานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย ทิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการ แทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสุต)

หัวข้อวิทยานิพนธ์   แนวโน้มของการวิจัยทางการแพทย์พยาบาลในปี 2539

ชื่อนิสิต   นางกรรณิศา   เจริญเทียนชัย

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม   โอทกานนท์

ภาควิชา   พยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา   2528

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มของการวิจัยทางการแพทย์พยาบาลในปี พ.ศ. 2539

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาทางการแพทย์พยาบาล จำนวน 19 ท่าน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเทคนิคเดลฟาย ประกอบด้วยแบบถาม 3 รอบ คือ แบบถามรอบแรกเป็นแบบถามปลายเปิด แบบถามรอบสองและรอบสาม เป็นแบบมาตราวัดประมาณค่า (Rating Scale)
3. การวิเคราะห์ข้อมูลได้นำแบบถามมาวิเคราะห์ โดยการคำนวณหาค่ามัธยฐานฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏแนวโน้มของการวิจัยทางการแพทย์พยาบาลในปี พ.ศ. 2539 ดังนี้

1. เนื้อหาของการวิจัยทางการแพทย์พยาบาลจะเน้นด้านการปฏิบัติการพยาบาล และการ

ประยุกต์ใช้ผลการวิจัยในการปฏิบัติงาน จะมีการวิจัยทางการพยาบาลที่เกี่ยวกับงานด้านการสาธารณสุขมูลฐานมากขึ้น ประเด็นการวิจัยด้านการปฏิบัติการพยาบาลจะเน้นในเรื่องคุณภาพของพยาบาล การประเมินคุณภาพการพยาบาล การพัฒนาวิธีการปฏิบัติการพยาบาล การสร้างเครื่องมือทางการปฏิบัติการพยาบาล การพยาบาลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง การสอนและการให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการ ความเชื่อและพฤติกรรมอนามัยของผู้รับบริการ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ การรักษาพยาบาล

2. เทคนิคที่ใช้ในการวิจัยทางการพยาบาลจะเน้นการใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เสริมวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ การพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยให้มีความเที่ยงและความตรงสูง และจะเน้นการวิจัยเชิงทดลองมากขึ้น

3. นักวิจัยทางการพยาบาล

3.1 การวิจัยทางการพยาบาลส่วนใหญ่จะทำโดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

3.2 อาจารย์พยาบาลในสถานศึกษาพยาบาลจะทำวิจัยทางการพยาบาลมากขึ้น

3.3 นักวิจัยทางการพยาบาลจะร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญจากสาขาที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขในการทำวิจัยเชิงสหสาขาวิชามากขึ้น เพื่อแก้ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน

3.4 นักวิจัยทางการพยาบาลจะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การวิจัยต่อกัน

3.5 นักวิจัยทางการพยาบาลจะเขียนรายงานการวิจัยอย่างละเอียดตามหลักการเสนอแก่นักวิชาการ และส่งเคราะห์งานวิจัยให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้ใช้ผลวิจัยทั่วไป

3.6 นักวิจัยทางการพยาบาลทั้งในฝ่ายบริการพยาบาลและฝ่ายการศึกษาพยาบาลจะร่วมมือกันในการทำวิจัยเป็นกลุ่มมากขึ้น

4. การส่งเสริมการวิจัยทางการพยาบาล จะมีการฝึกอบรมด้านการวิจัยทางการพยาบาลมากขึ้น จะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการวิจัยทางการพยาบาลแก่บุคลากรพยาบาลในสถาบันต่าง ๆ จะมีหน่วยงานที่รวบรวมเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยทางการพยาบาล เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยแก่นักวิจัยทางการพยาบาล ผู้บริหารทางการพยาบาลในหน่วยงานต่าง ๆ จะสนับสนุนให้มีการทำวิจัยทางการพยาบาลมากขึ้น แหล่งทุนจะกำหนดขอบข่ายงานวิจัยที่ต้องการสนับสนุนไว้อย่างกว้าง ๆ โดยนักวิจัยทางการพยาบาลจะกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานอย่างอิสระ การทำงานจึงเป็นไปอย่างคล่องตัว จะมีการเผยแพร่

ข้อมูลเกี่ยวกับทุนวิจัยทางการแพทย์ทางจุลสารหรือวารสารทางการแพทย์อยู่เสมอ

5. การเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการแพทย์ จะมีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานวิจัยทางการแพทย์ทั้งในกลุ่มผู้วิจัยและผู้ใช้ผลงานวิจัย จะมีศูนย์ที่ทำหน้าที่รวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการแพทย์ จะมีการเผยแพร่ทางสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ และเอกสารต่าง ๆ มากขึ้น จะมีการเผยแพร่ผลการวิจัยทางการแพทย์ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัย

6. การใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์ จะมีการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์ในการแก้ปัญหาทางการแพทย์และการปรับปรุงการพยาบาลมากขึ้น ผู้บริหารทางการแพทย์จะใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานต่าง ๆ มากขึ้น ผู้ใช้ผลการวิจัยจะยอมรับเฉพาะงานวิจัยที่มีคุณภาพสูง เท่านั้น นักวิจัยทางการแพทย์จะทำวิจัยในเรื่องที่ผู้ใช้ผลการวิจัยต้องการ

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   TRENDS IN NURSING RESEARCH IN 1996

Name   Mrs. Kunnika Jermtienchai

Thesis Advisor   Assistant Professor Pranom Othaganont, Ed.D.

Department   Nursing Education

Academic Year   1985

Abstract

Purpose of the study

The purpose of this study was to analyze the trends of nursing research in 1996.

Procedure

The procedures of this study were as follow:

1. The sample size of this study was 19 persons, selected from group of experts in nursing research.
2. The instrument of this study consisted of three sets of questionnaires constructed for use with the Delphi Technique. The first set of questionnaires was an open-ended one and the other two sets were of rating scale type.
3. The data analysis were made by using median, mode and interquartile range.

The results

The trend of nursing research in 1996 were as follows:

1. The area of research in nursing will emphasize the nursing practice, an application of the result of nursing research and Primary Health Care. This area of study will concern with quality of nurses, evaluation of quality of nursing care, development of nursing care, development of tools of nursing care, nursing care of chronic disease, teaching and counseling in health care, health believe and health practice of client , health promotion, prevention of illness, rehabilitation and curation.

2. The techniques of research in nursing will stress on combining the qualitative to the quantitative research, the validity and reliability of measurement tools and experimental research.

3. The nurse researcher:

3.1 Nurse researchers will be mainly graduate students.

3.2 The nursing faculty will perform more on research activity.

3.3 There will be the activity in the manner of interdisciplinary research for solving health problems.

3.4 Nurse researchers will tend to contribute their research experiences.

3.5 Nurse researchers will tend to write the report scientifically in a simple way.

3.6 There will be more cooperation in research activity among nurse practitioners and nurse educators.

4. According to the promotion of research activities, there will be more training programs, consulting centers, research instruments bank, nurse administrator encouragement, more freedom for the nurse researchers in conducting research methodology with in the

research funds and advertising the research funds.

5. For disseminating the result of nursing research, there will be more seminar programs, clearing house, utilization of mass-media and academic documentation and distribution of the result of nursing research directly to the institution.

6. There will be many ways in utilization of the result of nursing research-application for solving the nursing problems, improvement of nursing practice, guidance for decision in nursing administration, acceptance the qualified research projects and conducting research activity in needed area.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสิทธิ์ และ รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาแสดงความคิดเห็นและคำแนะนำ อันทรงคุณค่ายิ่ง รวมทั้งให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้เงินทุนอุดหนุนส่วนหนึ่งสำหรับการทำวิจัยนี้ ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณบุพการีทั้งสองท่านด้วยความสำนึกในพระคุณอย่างสูงสุดที่ได้ให้ กำเนิด อบรม เลี้ยงดู ให้กำลังใจ และสนับสนุนทางด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัยด้วยความรักอย่างยิ่ง จนกระทั่งสามารถบรรลุถึงความสำเร็จในขั้นนี้ได้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งคือ คุณสุพจน์ เจริญเทียนชัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้านกำลังใจทรัพย์และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กรรณิกา เจริญเทียนชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
สารบัญตาราง	ท
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ความจำกัดของการวิจัย	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ความหมายของการวิจัยทางการพยาบาล	5
แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยกับการพยาบาล	6
ความสำคัญของการวิจัยคือการพยาบาล	6
บทบาทของพยาบาลในการวิจัย	9
ประวัติความเป็นมาของการวิจัยทางการพยาบาล	11

บทที่	หน้า
การวิจัยทางการพยาบาลในต่างประเทศ	11
การวิจัยทางการพยาบาลในประเทศไทย	21
สภาพทั่วไปของการวิจัยทางการพยาบาล	25
การวิจัยแบบ เทคนิค เคลฟาย	34
กระบวนการวิจัยแบบ เทคนิค เคลฟาย	39
ข้อดีและข้อพึงระวังของการวิจัยแบบ เทคนิค เคลฟาย	46
งานวิจัยที่ใช้เทคนิค เคลฟาย	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
กลุ่มตัวอย่างประชากร	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปผลการวิจัย	77
การอภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	108
ภาคผนวก ก. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	109
แบบถามรอบที่ 1	113
แบบถามรอบที่ 2	119
แบบถามรอบที่ 3	129

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ข	140
ความถี่ของการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับแนวโน้มของการวิจัยทางการแพทย์ ในปี พ.ศ. 2539	141
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบถายรอบที่ 2	144
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบถายรอบที่ 3	147
ภาคผนวก ค . ตัวอย่างการคำนวณและการใช้สูตรทางสถิติ	150
ภาคผนวก ง . เหตุผลของการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	154
ภาคผนวก จ . รายงานผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบถาย	173
ประวัติผู้เขียน	174

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงการลดลงของความคลาดเคลื่อนและจำนวนผู้เข้าร่วม โครงการ	42
2 แสดงการจำแนกผู้เชี่ยวชาญตามหน่วยงาน	52
3 แนวโน้มของเนื้อหาของการวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เรียงลำดับจาก ข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมา	60
4 แนวโน้มของประเด็นการวิจัยด้านการปฏิบัติการพยาบาล เรียงลำดับ จากข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมา	62
5 แนวโน้มของเทคนิคที่ใช้ในการวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เรียงลำดับ จากข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมา	64
6 แนวโน้มของนักวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เรียงลำดับจากข้อความ ที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมา	66
7 แนวโน้มของการส่งเสริมการวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เรียงลำดับจาก ข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมา	69
8 แนวโน้มของการเผยแพร่งานวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เรียงลำดับจาก ข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมา	72
9 แนวโน้มของการใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์พยาบาล เรียงลำดับจาก ข้อความที่มีค่ามัธยฐานสูงสุดลงมา	74
10 ความถี่ของการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้ม ของการวิจัยทางการแพทย์พยาบาลในปี พ.ศ. 2539	141
11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบถามรอบที่ 2	144

ตารางที่

หน้า

12	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแบบถาวรรอบที่ 3	147
13	เหตุผลในการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้ม ของการวิจัยทางการแพทย์พยาบาลในปี พ.ศ. 2539 ทั้งเหตุผลที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยในแต่ละข้อความ	155

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย